

Seat No. : _____

TP-109

B.A. Sem.-III

May-2013

Sociology (Core-203)

(Introduction to Social Research)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

૧. નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ ૬૫૦ થી ૭૦૦ શબ્દોમાં આપો :
- (અ) સામાજિક વિજ્ઞાનનો અર્થ આપી, તેના લક્ષણો દર્શાવો. ૭
- અથવા**
- વિજ્ઞાનનાં પ્રકારો દર્શાવો.
- (બ) સામાજિક સંશોધનનાં તબક્કાઓ દર્શાવો. ૭
- અથવા**
- સામાજિક સંશોધનનું મહત્ત્વ દર્શાવો.
૨. નીચેના પ્રશ્નોનાં જવાબ ૬૫૦ થી ૭૦૦ શબ્દોમાં આપો :
- (અ) ઉપકલ્પનાનાં સ્ત્રોતો જણાવો. ૭
- અથવા**
- સ્વતંત્ર અને આધારિત પરિવર્ત્યની ચર્ચા કરો.
- (બ) માહિતીનો સ્ત્રોત તરીકે પ્રાથમિક અને ગૌણ માહિતીની ચર્ચા કરો. ૭
- અથવા**
- સંશોધન સાહિત્ય સમીક્ષાનો અર્થ અને સ્વરૂપ દર્શાવો.
૩. ૩૦૦ થી ૪૦૦ શબ્દોમાં નોંધ લખો :
- (૧) 'વિજ્ઞાન'નો અર્થ અને લક્ષણો ૪
- અથવા**
- માનવશાસ્ત્રનું સ્વરૂપ
- (૨) સામાજિક સંશોધનનાં લક્ષણો ૪
- અથવા**
- સામાજિક સંશોધનનાં હેતુઓ
- (૩) ઉપકલ્પનાનાં લક્ષણો ૪
- અથવા**
- ગુણાત્મક અને સંખ્યાત્મક પરિવર્ત્ય

(૪) સંદર્ભ સાહિત્યનાં સ્રોત તરીકે સંદર્ભ ગ્રંથો

૪

અથવા

સંશોધન સાહિત્ય સમીક્ષાનું મહત્ત્વ

૪. એક કે બે વાક્યોમાં જવાબ લખો :

૧૨

- (૧) ભૌતિક અને જીવશાસ્ત્રીય વિજ્ઞાનોનાં નામ આપો.
- (૨) ‘ખંડિત પરિવર્ત્ય’નો અર્થ આપો.
- (૩) ‘અખંડિત પરિવર્ત્ય’નો અર્થ આપો.
- (૪) ‘ઈન્ટરનેટ’નો અર્થ આપો.
- (૫) ‘ઈ-મેઈલ’નો અર્થ લખો.
- (૬) ઉપકલ્પનાનાં ગમે તે બે કાર્યાત્મક મહત્ત્વ દર્શાવો.

૫. (અ) આપેલાં વિકલ્પોમાંથી ખાલી જગ્યા પૂરો :

૭

- (૧) પદ્ધતિસરનાં જ્ઞાનની કોઈપણ શાખાને _____ કહેવાય. (સિદ્ધાંત, વિજ્ઞાન, સંશોધન)
- (૨) નિર્જીવ વસ્તુઓને લગતી ઘટનાઓનો અભ્યાસ કરતું વિજ્ઞાન _____ (ભૌતિકશાસ્ત્ર, સમાજશાસ્ત્ર, સામાજિક માનવશાસ્ત્ર)
- (૩) સંશોધનનો શાબ્દિક અર્થ _____ (પુનઃઅવલોકન, પુનઃશોધ, પુનઃવિચાર)
- (૪) ઉપકલ્પના એ કામચલાઉ _____ છે. (સામાન્યીકરણ, સંશોધન, પદ્ધતિ)
- (૫) ઈન્ટરનેટ પર માહિતીનો સંગ્રહ કરવામાં આવે તેને _____ કહેવાય. (વેબસર્વિસ, ઈ-મેઈલ, નેટવર્ક)
- (૬) ગુજરાતીમાં પરિવર્ત્ય એટલે _____ (ચલ, અચલ, પદ્ધતિ)
- (૭) પ્રાથમિક માહિતીનાં સ્રોતને _____ કહે છે. (દસ્તાવેજ સ્રોત, સંદર્ભ સ્રોત, ક્ષેત્રીય સ્રોત)

(બ) જોડકાં જોડો :

૭

અ

બ

(૧) સમાજશાસ્ત્ર	(i) મેલીનોવસ્કી
(૨) માનવશાસ્ત્રી	(ii) સામાજિક વિજ્ઞાન
(૩) માહિતી એકત્ર કરવાનું સાધન	(iii) માનવ કલ્યાણ
(૪) સંશોધનનો હેતુ	(iv) નિરીક્ષણ પ્રયુક્તિ
(૫) પરિવર્ત્ય	(v) વેબસર્વિસ
(૬) ગૌણ સ્રોત	(vi) આંકડાશાસ્ત્રીય ખ્યાલ
(૭) ઈન્ટરનેટ	(vii) ડાયરી-સંદર્ભ ગ્રંથો

Seat No. : _____

TP-109

B.A. Sem.-III

May-2013

Sociology (Core-203)

(Introduction to Social Research)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : All questions are compulsory.

1. Give the answers in **650 to 700** words of the following questions :
 - (a) Give meaning of Social Science and explain its characteristics. 7

OR

Describe types of Science.
 - (b) Explain stages of Social Research. 7

OR

Discuss importance of Social Research.

2. Give the answers in **650 to 700** words of the following questions :
 - (a) Show sources of 'Hypothesis'. 7

OR

Discuss Independent and Dependent Variables.
 - (b) Discuss Primary and Secondary Data as a source of Data. 7

OR

Explain meaning and nature of "Review of Literature in Research".

3. Write notes on **300 to 400** words :
 - (1) Meaning and characteristics of 'Science' 4

OR

Nature of Anthropology
 - (2) Characteristics of Social Research 4

OR

Objectives of Social Research
 - (3) Characteristics of 'Hypothesis' 4

OR

Quantitative and Qualitative Variables

- (4) Reference Books as a source of Reference Literature 4
OR
Importance of Review of Literature in Research.

4. Give the answer in **one** or **two** sentences of the following questions : 12
- (1) Give the names of the Sciences of Physics and Biology.
 - (2) Give the meaning of “Discrete Variables”.
 - (3) Give the meaning of “Continuous Variables”.
 - (4) Give the meaning of ‘Internet’.
 - (5) Write the meaning of ‘E-mail’.
 - (6) Show any two functional importance of Hypothesis.

5. (a) Answer the following questions selecting appropriate options given the below : 7
- (1) Any branch of the knowledge methodology is called. (Theory, Science, Research)
 - (2) The study related to the incidents of inanimate objects is science _____. (Physics, Sociology, Social Anthropology)
 - (3) _____ is the literal meaning of Research. (Reobservation, Redefine, Reconsider)
 - (4) The temporary Hypothesis is _____. (Generalization, Research, Method)
 - (5) _____ is called when information is collected from internet. (Web-service, E-mail, Network)
 - (6) Variable means in Gujarati _____. (Chal, Achal, Prayukti)
 - (7) The source of primary data is called _____. (Documentary source, Reference source, Field source)

- (b) Match the following : 7

A	B
(1) Sociology	(i) Melinovaskie
(2) Anthropologist	(ii) Social Science
(3) Data collection instrument	(iii) Human Welfare
(4) Object of research	(iv) Observation method
(5) Variable	(v) Web service
(6) Secondary source	(vi) Statistical concept
(7) Internet	(vii) Diary-Reference books
